

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309532

VOL. 5. దేన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మార్చి నెల 29 వ తేది శనివారము
సంపుటము. ౫ కాళియానా ను సంపత్తిర ఫాల్గుణ మాస బహుళ శ్రయోదశి ౧౩. సం. 296
సంచిక ౩౯౬

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమాలికలచే
చేయబడును
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల ౮ అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొలకును

అమృతాంజనము డి. హో,

6, తంబుకెట్టే వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేక్ష రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

Mr. G. W. M. Reynold's Novels
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or The Heroine of the Fern Island	Rs. A. 0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2 4 0 Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Brouze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WA CO.,
Post Box 167 (A) Madras. E.

ఉచితము! రు. 3000. ఉచితము!
వివరముల కొరకు వారికి తెలుపబడును.
విజయపురము మంచిత మీషను సంస్థలను.
అడ్రెస్సు:— ఇ. ఎం. కర్మ అండు కంపెనీ,
1527 పోస్టు కాణేలంక, గోదావరి జిల్లా.

నోటీసు

పొదిలేడినిజ్జ్ తుమ్మల వెయ్యి గ్రామ కాపురస్తుదయన
తేలు రావి కాశయ్య పురస్థ కాశిరెడ్డియొక్క ఆస్తికి ఆయన
భార్య లక్ష్మమ్మ వారు సర్టిఫికేటు దయచేయమని కోరిరి.
డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ గారికి పిటిషన్ వాఖలు చేసుకొని
యొన్ని దినములు యిందుకు యెరికయినా ఆక్షేపణ ఉన్నది
దల 25-4-19 న తెలుపుకొనరలె.

కనిగిరి పి. నరసింగరావు
21-3-19 [1544] వాదికపు క్షిదర

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వా
భావిక మైన కొన్ని నిధులను అనగూండులవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకు
మును కలుగజేసి కేరళాస్థానమున దృఢమైనది. ఆ
యొక్కవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానిగా
నీయబడును. పోస్టుదాని ను మే మే భరించి పంపెన
ము. వెంటనే వ్రాయుకొనరలె. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణిశిల్ప గోవిందజీ,

అలంకారము హౌస్ ధారము, 157, బ్రాడ్వే, కలకత్తా

శ్రీ ముగ్ధావధ

గీతారవాస్యము

547 అను 1437

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నారాయణస్వామి శాస్త్రీ వ్రాసిన కృతము.

ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0

వావిళ్ల- రామస్వామి శాస్త్రీ అండ్ సన్స్,
192, ఎస్టేట్, చెన్నపురి. ఈ

100 విక్రీలి మనోహరముగు సువాసనకలిగిన 126

ఆటో దిల్ బహార్

ఇప్పటికాలపు గదికన పడునది. పాటిలేని అనోజ్జులుగు సువాసనగలది.
ఆటో హాలుగాని, సారాయలు గాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసాము.
నీ కువాలపై కొన్ని విండువులు చిలుకరించినచో, జనోగ్య
వగు సువాసన దిద్దులగరించును.
ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములలో నుండును.
(చిన్నవైజు అర (డాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0
మధ్యరికం వైజు 1 (డాం) " " 0-12-0
కేరళ వైజు 2 " " 1-4-0
వెద్దవైజు 4 " " 2-0-0
వి. పి. భార్యలు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 8 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము
కలెల, పట్టణముల: దిలి ప్రదీప్తుగు ప్రతిపాపులలోను దొండును. దీనికి
అనేకమగు నకలు వెంటనే కలవు. కావున తాము కొనుగొనుటకు సీసావైజు
ను, కాడ్డవైజును ఆటోదిల్ బహార్ రను పేరున పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో
దిల్ బహార్ యొక్క నలకలుమును పరిశీలనగోయగోయవా రి దిగునకాకి
వ్రాసినచో అలాగింపు గల సువాసన కాడ్డ ఉచితముగ పంపుదుర.

సోలుయేజంటలు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ అండు కంపెనీ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు యేజంటలు:— మెనా తాపురీ మో తయూబ్, వై వాబహార్ రోడ్, మదరాసు.

మలయు చందనము

(1251) మలయు చందనము ఈ దేశమున
మంచి పుష్పములను చూచుటకు ఎవరికిని
తెలియదు. చందనము పేరు, పిలిచిన
చున్నను కనిపించినట్లు చూపును. చందన
మైన మలయు చందనము ఎంతో
తెలుపు, చచ్చు అరు మును విధముల
గోగమును చూడుచుండులలో చూచును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
గంధర్వభార్యసీ, రాజమండ్రి.

శ్రీకృష్ణ భారతము 1511

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి గారిచే మూలా
నుసారముగా సులభమైన రీతిలో రచించినది. ఇందు కన్నయాదుల
భారతమున లేని కథ తెన్నీ కలవు.
1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వాధ్యాయము) వెల రు 3-0-0
2 వ సంపుటము (ఆరణ్యకర్వము) 3 0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 3-0-0
పోస్టేజీ కొనువారే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రా
యర్ వైజు గ్లజుకాగిరము కాలికోలెండు. కలయువారు:
మేనేజరు, కలకత్తా పబ్లిషర్, రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

(ప్రస్తుతమండలమును చరిత్రమునువిషయము ఆహారపదార్థములభరణి, ఈ భరణి విభక్తిముగ వేగిరించి, ఆ కారణములను నే నధికముగ నుడువగోరను. ప్రపంచమందు ప్రతిదేశమునను పదార్థముల నధికముగ నిలువచేయుట యొక కారణము. కాన్రీలో వర్షములు సరిగ కురియించున ముఖ్యమగుటచు విరివిగా పండింపబడకపోవుట గూడ కొంతవరకు కారణము గద డిశోబరు నెలాఖరుకు వరిపంట భూములో 100 కి 27 వంతుల భూమి గయ్యుగా నుండెనని వేరినది. దేశమునందు గల పదార్థములను పరిగా నన్నిప్రాంతములకును పంపుటకు వీలులేక పోవుటవలననే సురుకు నిలువపడినదా అరి ఆలోచింపవలసి యున్నది. భరణి పెరుగుటకు సరకులను నిలువచేయుట యొక కారణమగుటచే మన మీ విషయము నాలోచింపవలసి యున్నది. చెన్నరాష్ట్ర దొరతనము వారిటీరల ఆహారపదార్థముల సంఘసమాజేశమును జరిపిరి. వారి పరిష్కారములందు లాభపాటి మధ్యవ్యాపారులను తొలగించుట కెట్టి నిబంధనలు నువయోగింప వని తెలుపబడినది. రాష్ట్రమునందన్నివోట్లకు కిరసనాయులు వ్యాపార పరిశీలనము విధిలమైనది. ఇట్టి విషయస్థితిలో సహకారోద్యమవశ్యకత అత్యధిక ముట కీ నిదర్శనములు చాలును. ఇదివరకే సహకారోద్యమమునకు చక్కని ఏర్పాట్లు జరుపబడియుండినయెడల విభజిక సంఘములు విరివిగా నుండినయెడల మన కిప్పుడు శ్రమ చాల తగ్గి యుండును. ఇప్పుడే యుగిసిన మహా ప్రపంచ సంస్కారమైన పరిశ్రమను నన్ని దేశములవారును తమ దేశమునందు గల ఆహారపదార్థములను చాల భద్రపరచుచున్నారు. ఈ నాలుగు ఏడ్లలోను ఫ్యాక్చరీదేశమునందు సహకారవిధానమున చాల సంస్కరణములు జరిగినవి. భరణి పెరుగవలయుటకు సాటి వ్యాపారులు భరణిను పెంచుకొనుటకు సహకారవిభజిక సంఘములవారును ప్రభుత్వకాఖిలవారు నేకీభవించి పని చేసిరి. ఆ దేశమున 8000 విభజిక సంఘములు గలవు వానిలో 10 లక్షల మంది సభ్యులు గలరు గాన నీసంఘములు ఆహార పదార్థముల సంరక్షణముతో చాల బాగుగా పనిచేసినవి. కష్టతయగు యుద్ధపరమయమున కార్మికజాతుల కీసంఘములుచేసిన మహాపకారము బాగుగా గణుతింపబడినది. బెల్జియములో గూడ సాహారపదార్థముల సంరక్షణములో సహకారసంఘములు ప్రభుత్వవర్గమున చేరి చాల పనిచేసెను. ఇటలీలో గూడ విభజిక సంఘములు బాగుగా పనిచేసినవి. 50 వేల మంది క్రొత్తగా సంఘములలో చేరిరి. విభజిక సంఘముల విక్రయము రెక్వి కోట్లనుండి 18½ కోట్లకు పెచ్చినది. ఇటలీదేశమున సహకారోద్యమ మత్యధికముగ వ్యాపించియుండుటవలననే యుద్ధకాలమున విభజనమును సరకులను పంపుటయును ఆహార కార్యాలయముల నేర్పడచుటయును నులభమయ్యెను. రష్యాలో బోల్షివిస్టులు బహులుడేరి తొందరగా కలిగించుచున్నను అచట గూడ సహకారసంఘములే ప్రజలను రక్షించెనని తెలియుచున్నది. సంఘమునందలి అధికవిధానమును మార్చుటకు గూడ బోల్షివిస్టులు ప్రయత్నించిరి, బోల్షివిస్టులచర్యలకు గూర్చి రాజకీయపత్రికల వ్రాతలకు సహకారపత్రికలవ్రాతలు కేవలము భిన్నముగా నున్నవి. ఈయంద్యమము

గ్రామములను గూడ పూర్తిగా వ్యాపించుటయు గ్రామములలోనివారికి దీనియందు గట్టికమ్మకము కలుగుటయు జరిగినవో వివక్షలు పెట్టి యాకాశాల్పమునందైనను గూడ ప్రజలకు సౌఖ్యమును కలుగజేయుటలో సహకారోద్యమమున కట్టి ఆటంకమును కలుగజాలదని దీనివలన విదిత మగుచున్నది. ప్రస్తుతము ధంబు పెరిగియున్నది. మండలమున కొన్ని సహకారసంఘములు కలుపు. వరికొన్నిటి కేంద్రములు కలకాశములందు. ప్రస్తుతము లభించినట్టి ఆహారపదార్థములు ముఖ్యము ముఖ్యవనరులైన వానిని సగం నందజేయుటకు మండలద్యోగులును సహకారసంఘములును కలిసి పని చేయుటను గూర్చి మీరు చాల శ్రద్ధతో నాలోచించవలసినది నేను కోరెదను. చాల తక్కువ కష్టముతో సాగు గ్రులను ప్రజల కందజేయుటకు పూనిక సంఘములును సహకారసంఘములును కలిసి పనిచేయుటకు ప్రత్యేక సౌకర్యములను కలిగించవలసినది చెప్పితిమి. సహకారమైన ఆహారపదార్థముల సంఘమువారు తీర్మానించిరి. మీరీ యవకాశము నుపయోగించుకొని మీ ప్రయోజనమును విస్తరింపజేసెదరని నేను నమ్మెదను. ఈ మండలమున విభజిత ధార మొక్కటిమాత్రమే కలదని తోచుచున్నది. ప్రస్తుతమున్న సహకారసంఘములు బియ్యము, కిరణియలు, బట్టలు మున్నగువానిని కొని సభ్యులకును నితరులకును తెలుపనే ఏల విక్రయించునాడో నాకు తెలియకుండ నున్నది. నగదుకు విక్రయించుచున్నదియు ఆట్టి గదుపాయము చేయుచు ననియు నితరులకు గూడ నమ్మట కర్హతరము తోలినవలె ననియు విజ్ఞప్తియగుచు తెలియజేసి రని తెలిసినది.

సహకారగ్రామ సంఘములు.

దీనివలన గృహనిర్మాణము సహకారసంఘములకు గల కురియొక అవకాశ మని నేను నూచించుచున్నాను. కార్మికుల శక్తిసామర్థ్యమును సాంఘికీకరించి వృద్ధి పెంచించుటకు చక్కని గృహనిర్మాణ అభివృద్ధిని నిర్ధారణగా పెట్టుకొనుట సుభిక్షులకే నిరూపించబడెను గాన దానిని గూర్చి నే నిప్పుడు విశదించుటవలసినది. పట్టణములలో గృహనిర్మాణ సమస్యకు పూరికొద్దోగులు చాల శ్రద్ధతో నాలోచించుచున్నారు. అంతేగాక కార్మికులస్థితి కల్గివృద్ధి పెంచించుటను గూర్చి కూడ నే నాలోచించుచున్నాను. కృష్ణసాయపు పనివాండ్రులకు ఇతర పనులనుచేయు కొన్ని మున్నగు వారికిని మొదట ముఖ్యముగ గృహనిర్మాణ కలిగించుటకు గట్టికట్టుకలతో పనిచేయుటకు పాఠశాలద్వారము, ఆరోగ్యశాల, పౌఖ్యవర్ధనము మున్నగు విషయముల నాలోచించుట నిష్పయోజనము. ఇటీవల మనము పౌరసామర్థ్యము సాంఘిక పునర్నిర్మాణము మున్నగు విషయముల సభివృద్ధి ముచ్చటించుచుంటిమి.

లాయదుబార్తిగా రిటీనల (లిటరు) తేలికమైన నుపవస్థ సింపును దీనివలన గృహనిర్మాణ కలిగించుట ముఖ్యమగు తమ సంస్కరణసమస్య యని నుడిచిరి. ఈ జేకమునందు మనము గూడ నీ విషయమున కొంత పనిచేయుచున్నాము. సహకారగృహనిర్మాణ సంఘములకు చాల తక్కువ కట్టికలను లిచ్చెదమనియు ందీయ దొరతమువారుగూడ నిటీవల తెలిపిరి బొంబాయి రాష్ట్రమున గృహనిర్మాణ సహకార సంఘములకు సహాయము చేయుటను గూర్చి బొంబాయి దొరతము వారుగూడ నాలోచించిరి. పనివాండ్రు గుమాస్తాలు మున్నగు లీదవారికి మంచి ప్రదేశములలో కొన్ని అద్దెలకు యిండ్లనెచ్చెకు ఇచ్చుటకు ఏర్పాటులను చేసిన సహకార సంఘములకు ధనసహాయము చేసిన ప్రయోజనము కలుగగలదు. ప్రస్తుత మట్టి లీదవారికి గృహనిర్మాణ చాల కష్టముగా నున్నదని బొంబాయి దొరతమువారు నిశ్చయించిరి. వారు పాలుకు 100-కి 6 రూపాయల కట్టికలను లిచ్చెదమని. తగిన కారణములను చూపిన ఇంకను కట్టికల తగ్గించెదమని. చెప్పితిమి కానిన నట్టిలో గూడ నీ విషయమును తీర్మానమును దొరతము వారు రామొందిరి. తంజావూరు జిల్లాలో మొదట పని ప్రారంభించెదము. అచట మొక ప్రత్యేక ప్రభుత్వోద్యోగి యీ విషయమున పనిచేయుచున్నాడు. ఈ విషయమున మన మిదివర కంతగా పనిచేసి యుండలేదు. ఇది చాల ముఖ్యవిషయము. ఇప్పుడు మంచి అవకాశము కలిగినది గాన నీ విషయమున మన ముదయ క్తమగు పనిని విధిగా చేయుట కర్హతరమగు నరకాశము కలదని నేను తలంచెదను. ఇంకొక విషయము పశువుల యుత్పత్తి. నెల్లూరు మండలము పశువులకు ప్రసిద్ధి గాన నీ విషయమున పనిచేయుటకు మీకు ప్రత్యేక అవకాశము కలదు. మీ మండలము చెన్నపట్టణమునకు చాల

సహకారము గా నున్నది. దొరతమువారి పశువుల యుత్పత్తి సహకారము గూడ నీ మండలమున చేయుటకు మీరు ముందుకొనుటవలయును. మీరు పాలతో చేయు వివిధపదార్థములను విరివిగా చేయించి చెన్నపట్టణమునకు పంపి విక్రయించవచ్చును. దీనివలన లాభము కలుగవచ్చును. మీరు మీమండల సౌకర్యములను గమనింపవలెను. ఈ విషయమున ప్రవీణులు మీకు సహాయమున నున్నారు. వారిలో మీరాలలోంచి వ్యాపక సాయకములగు నీ ప్రజ్రుల నారంభించిన లాభము కలుగగలదని నేను తలంచెదను.

వ్యాపకసాయక శ్రావ్యవర్ధక యుగములు.

కృష్ణసాయపు పనులను భూమిలలో ఎరువుచేసి బాగు చేసికొనుటకును బిద్ధినిచ్చి విషయమును గూడ నేను కొంత ముచ్చటించ గోరెదను. కృష్ణసాయపు బిద్ధినిచ్చుటకు భూమి మరాఠకు చట్టమునను చట్టముక్రింద దొరతమువారు బిద్ధినిచ్చెద మనినను కృష్ణసాయపు లాభమును పొందుట లేదను ఆక్షేపణ కొన్ని ఏండ్లుగా వివేచిస్తున్నది. ఈ ఆక్షేపణ వ్యాధి మైదానయే చెప్పదగినది. ఈ చట్టములు 80 ఏండ్ల నుండి ఆచలులో నున్నవి గాని ఈవిషయమున ఫలితము సరిగ నుండలేదనుట నిర్ధారణము. అందుకు వెళ్ళకారణములు తెలుపబడినవి. విధానము చిట్టగా నుండెనని దానిని గూడ కొంతవరకు సరిచేసిరి గాని ఫలిత మేమియును మారలేదు. రాష్ట్రీయదొరతములు బిద్ధినిచ్చిన మొత్తముమీయను చెప్పలేదు. సామ్రాజ్యసహకార సంఘమువారి విషయము నాలోచించిరి. ఈ చట్టముల లాభమును సహకారసంఘములు పొందుటను గూర్చి వారు కలువిధముల నాలోచించిరి. ఆరు మాస ప్రతిపాల వాడలు చాలజరిగినవి. ఈ చట్టముల క్రింద సహకారసంఘముల వ్యాపక బిద్ధినిచ్చుటకు వీలు కలుగజేయబడిన చాల గదుపాయము కలుగును. రాష్ట్రీయ సహకార సంఘసభలో నీ విషయము కలుపారుల చర్చించబడినది. ఇందులకు విజ్ఞప్తియగుచు కొక విధానమును సిద్ధపరచవలె నని నరు బోకతీర్మానము చేయబడినది. విజ్ఞప్తిగా రట్టి విధానమును సిద్ధపరిచిరి లేదో నాకు తెలియదు గాన మీ ఆనుభవమునుబట్టి మీరీ విషయమును గూర్చి ఆలోచించెదగు నని నేను నూచించెదను.

(531) మంచి బ్లూప్రైంట్ సిరా. (1261)

అన్ని సిరాలకంటె మెత్తతమైనది. మిక్కిలి చాతైనది. అందరిచేతక మిక్కిలికొని యాడబడినది. ఒకమాత్ర ఒక బుడ్డినిండ సిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయ 7 (గోనూలు కల పెట్టె 1-కి కల రు 6-10-0 లు. ఎట్టి పనులు పచ్చని సిరాలు (గోనూ 1-కి రు 1-4-0 లు. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఇంగ్లీషు భాషలో నుండవలయును.

The Manager, Swarnamayi Ink Store, 5, College Square, (W) Calcutta.

సిరాబిల్లులు

నీర్లలో చేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకాశమానముగ నుండును కాగితముల చినికిపోదు ఒకవిధ ఒకబుడ్డి సిరాయగును. అసదృశముగ నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి కల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టిమీ సీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టి సిరాబిల్లులు 144-కు 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొత్తముగ కొనువారలకు మంచి యి నామాయలకును (1278) ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే నుండవలెను మదరాసు రాజధానికి సోలు యేజులు:—

మెనర్స్ కె. ఎఫ్. డి. అశ్వన అంకురో,
110, 111, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.
BENGAL INK FACTORY.
24, Tarak hatterji Lane, Calcutta

నోటిసు. (152)

ఉరవకొండ గ్రామములలోనుండు గలింపిన పూజారి చాడప్ప అనునతడు తన మరణకాలమును గొంత ఆస్తి వారల్లి తల్లియగు లక్ష్మమ్మమ్మ శ్రీకృంద వివరించిన ఆస్తులు తన పుంపుసుభార్య అచ్చమ్మకున్న అచ్చమ్మ కొమారుడైన మల్లేశమ్మమ్మ వీలువ్యాపాయిచ్చి గలింపినాడు.

అచ్చమ్మ మల్లేశమ్మకు పూజారి చాడప్ప యిచ్చిన ఆస్తుల వివరము.

ఉరవకొండపాలం.—

సర్వే నం॥ 128 ఎ	రూ॥ 11-18	రూ॥ 11-8-0
" 271	" 22-37	" 22-6-0
" 805	" 25-81	" 88-11-0
" 806	" 2-55	" 2-9-0
" 818	" 0-99	" 1-0-0
పెద్దవిన్న పూపిల్లిగ్రామం పాలం.—		
సర్వే నం॥ 282	రూ॥ 32-35	రూ॥ 32-6-0
" 284 (69 నైకి)	" 16-0	" 16-0-0
" 226 బి	" 8-40	" 8-6-0
" 225	" 16-41	" 16-7-0

ఉరవకొండ గ్రామంలో బహువిధిలో 2 : 0 గల 5 ఇండ్లు. వై ఆస్తులు మల్లేశమ్మ అనుభవించుచు తాను తనభార్య యిచ్చుటికి 2 మాసముల క్రిందట గలింపినాడు. ఈ ఆస్తులు మల్లేశమ్మ తల్లి అచ్చమ్మ స్వాధీనములోకి వచ్చినవి. నడరు అచ్చమ్మ కొందరి దుర్బుధునకు లోబడి ఉత్తరవారముడు బోలి పూజారి చాడప్ప దానిని తమమును అయిన నాకు చెంద నివ్వరా దనే తలంపుతో వై ఆస్తులను దుర్బుధులొకము జేయ ప్రయత్నించునట్లు నాకు సంగతి తెలియవచ్చినది. అచ్చమ్మకు వై ఆస్తులను వినియోగించుచు అధికారము లేదు. ఆపెటో యెవరైనా వై ఆస్తులలో యే ఆస్తినిగాని దానముగా గాని విక్రయముగా గాని అనుభవముగా గాని పొందినట్లు అయితే తాముయిచ్చు ప్రత్యేక పూజారికి నుటయేగాక నేను తెచ్చు వ్యాజ్యమునకు బద్ధులై నచ్చవలెను నుం గతి నుచ్చముగా గ్రహించునది.

ఉరువకొండ } చారుగొండ కీచప్ప.
30-2-1919. } సా॥ ఉరువకొండ, గుత్తికాలూరు.

నోటిసు.

కంగుండి సంస్థానం యిల్లాహ్ కనకచింద తాలూకాకు జేరిన అడవులలో నుండు పచ్చికట్టెలును ఒక సంవత్సరకాలము నకి తనికొని పోవుటకు బండి 1-కి చెల్లించవలెనని తేలుట 4-4-19 క లేది మా యెజుటి కుప్పంలో సంస్థానం ఆఫీసుకద్ద బహిరంగమైన యేల చేయబడును. కావలసినవా 6 యేల కాలములో 50 రూపాయలు దీనికట్టు చెల్లించి యేలలులో కొరకమ్మ పని యిండుకల్ల తెలిపించబడినది. నిబంధనల వివరమును మాఆఫీసుకుబిచ్చిగాని లేక ప్రాణిగాని తెలిసికొవచ్చును. Kangundi Zamindar's Office } K. J. Venkatapathi Naidu
Kuppam 17-3-19 } Zamindar of Kangundi

గయ్యాళిభార్యవల్ల భావముచున్న వారు తన స్నేహితునికి వివాహమయినసంగతివిని మిక్కిలి సంతసించెను. కొంతసేపము పిమ్మట కనికరము గల వాడయి:— "వాడికి పెళ్లి అవుతే నే నెందుకొక సంతోషించాలి? వాడు పాక, నాకేమీ అవకాశం చెయ్యలేదే!"

యుద్ధము ! యుద్ధము !!

ఆయుర్వేదమునకును, అంటుడురోగములకును,

కాని, నిపు

వైద్యరత్న మండిత డి. గోపాలాచార్య గారి (1045)

కలరా, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా రోగములను నుదుర్చు బౌషధములను, నిజవశేననవో నీ కట్టి భయమును లేక నురక్షితుగా నుండగలవు. శ్రేష్ఠ మైనను, చాతైనవి. కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేకములను 100-కి 100 చుండి రక్షించబడిరి.

కలరామందులు పెట్టు 1-కి	రు 0-12-0
ప్లేగు " (పెద్దది)	" 1-12-0
" " (చిన్నది)	" 1-2-0
ఇన్ ఫ్లుయెంజామందుల పెట్టు	" 1-8-0

మా ధన్వంతరి లేహ్యము

ఇన్ ఫ్లుయెంజా రోగము కురిగిన పిదప గుణము చేయుటకై పుచ్చుకొనవలసినది. డబ్బి 1-కి కల రు2-8-0

ఇంకను ప్రపంచప్రఖ్యాతిగలదైన బౌషధము లనేకములు గలవు.

వ్యాధిగ్రస్తులందఱియు ప్రత్యేకము. ధరభాస్తు చేసినవారల కుచితముగ క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ఎ.గి. ఆచార్యన్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

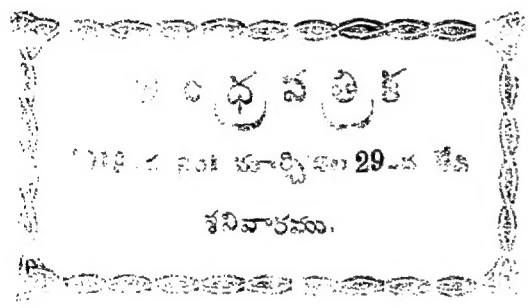
ఆంధ్ర విద్యా నిధి
సంవత్సరాది భిక్ష

ఆంధ్రవిద్యానిధి సంఘమునకు సంవత్సరాది పండుగ దినమున ధన సహాయమును వేడుట మాచారమైనది. ఇప్పుడు వైద్యవిద్యార్థులు నలు వ్రులు ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యార్థి యొకరు ఇంజనీరింగు విద్యార్థులు మువ్వరును విద్యానిధినుండి సహాయమును బొందుచున్నారు. గత సంవత్సరమునందు విద్యార్థివేతనములకై రూ. 1600 లు వ్యయము చేయబడినది. విద్యానిధి కీ యేడు ధన సహాయమును బొందినచో విద్యార్థివేతనముల నాకు నలభింక యేర్పడును. ఆంధ్రదేశభాషానులును విద్యార్థి నానులును సంవత్సరాది పండుగదినమునందు విద్యానిధికి ప్రవ్రహ్మహోమాదును జేయుట కును ప్రవ్రహ్మమును సమకూర్పుట కేర్పాటును జేసి యును మాత్రమునను పండుగము చేయుటకు వేడుచున్నాము.

విధేయులు,

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శులు,

7, కంబు కెట్టిపాడి, మద్రాసు.

పరిసమాప్తి

నేటి వాతావరణము, పెంట్లెండు ప్రభువు గారు మదరాసుకు వీడి స్వదేశమునకు వయన మగుచున్నారు. వారి పరిపాలనము నేటితో ముగియెను. అధికారులను వారి పరిపాలనాఫలితముల బట్టియే, ప్రజలు విమర్శించుచుందురు. అంతియ గాని, వారి పహజగుసంపద యంతగ గణనకు రాదు. సంపూర్ణవిరంతుకత్వమే ప్రబలి యున్నపుడు, అధికారుల గుణావళియు లెల్లరకు ప్రస్ఫుటమగును. కాని, రాష్ట్రాధికారి అధికారవర్గము లో నొక భాగమై యుండునపుడు, ఆతని స్వీయ స్వభావము ప్రపంచదృష్టి నాకర్షింపజాలదు. పెంట్లెండు ప్రభువు సహజముగ సౌమ్యుడు. నిగర్వి ఆర్థాటముగాని, భేషజముగాని వారి యందు గానినపుడు. ఉదారపక్షపు సాంప్రదాయముల లో వీరనుభవము గలిగియుండిరి. నుకరిపాలనము స్వపరిపాలనాస్థానము నాక్రమింపజాల దని గంభీరముగ బలికిన, కీర్తిశేఖరుల సర్ హెన్రీక్యాంపు బెలు బ్యాంక్ మాన్ గారి యొద్ద శిక్ష నొందిన ప్రతి భాషాని, యీతను, ఆ కారణమువలననే, పెంట్లెండు ప్రభువుగారి దాకను, మద్రాసు వాసు లెల్లరును వేనోళ్ల గొనియాడిరి. రాజధాని ప్రజలందఱికిని కంటిగింపు కలిగించిన, సర్ ఆర్థర్ లాలీగారి ప్రభుత్వము మారిన పిమ్మట కార్మికేలు ప్రభువుగారి పరిపాలనము ప్రజల కుపశాంతి గలిగించెను. వారు త్వరలో బెంగాలు రాష్ట్రమునకు వెడల నలసి పవ్వుటచే, ప్రజలకు విచారము గలిగినను, పెంట్లెండు ప్రభువుగారి రాక వారిలో నత్యంతో ఆహ్లాదము పురికొల్పెను. లిబరలు పక్షములో జేరిన పెంట్లెండు ప్రభువు చెన్నరాజధానిని వర్గ తుల్యముగ గావింప గలుగునని, ప్రజలు సంకల్పించిరి. దినములు గడచెను. వారములు

గడచెను. నెలలుగూడ బయటి యందుండెను. సంతసము ఆశురమున కెడమియ సాగెను. ఇంకను భావిస్థితిగూర్చి ప్రజ లాశలతో నుండిరి. రాజధానికి జరిగెడిలాభము లటుండ, నిర్బంధములు ప్రముఖులపై విధింపబడుట ఆరంభ మయ్యెను. దేశమంతయు నొకకొననుండి వేరొక కొనవర కుజ్వలపూరిత మయ్యెను. ప్రజలలో పరితాపము హెచ్చెను. అయినను సంవత్సరము లెపుడు ముగియునా యని, రాష్ట్రప్రజ లెరువూచుచు డెస్టిని సంభవించెను. ఇంతలో పరిపాలనాకాలము హెచ్చించబడె ననువార్త వారి యాశాభంగము నిడుమడించెను. నేటితో పరిపాలనాకాల మూలు రగుచున్నది.

రాష్ట్రాధికారుల పరిపాలనము నెడ, ప్రజల దృష్ట్యంబు మెంతమాత్రమును సరియైనది గాదు. మొదట విశేషమగునాశల చెట్టికొనుట గాని, పిమ్మట నాశాభంగము జూపుటగాని, ప్రమాదభూయిష్టము, నిజమాలోచించిన, రాష్ట్రాధికారులు దేశమునకు చేయగల కీడుగాని, మేలుగాని యత్యల్పము. అధికారవర్గయంత్ర మెల్లపుడును ఏకవిధముననే గిరగిర తిరుగుచుండును. దాని నడక నింకొకవంకకు దిక్కుట కందు భాగములగ నుండెడివారి కెవరికిని సాధ్యపడదు. మిగిలిన సభ్యులలో బాటు, రాష్ట్రాధికారియు ఆయంత్రములో నొకభాగమే. మిగిలినవారిలో బాటు పీరును యంత్రగమనము ననుసరింపక తప్పదు. స్వతంత్రించి భిక్షముగ ప్రవర్తించుట చే, సంస్కరణ కలుగక మానదు. కావున, ఎంతటి యుదారస్వభావు లయినను, ఎంతటి ప్రజాస్వామ్యకర్తాభిమాను లయినను, ఎంతటి స్వాతంత్ర్యోద్యోగివారైన పిమ్మట, తమ స్వీయాభిలాషలను కొనసాగించుకొనుట దుర్లభ మగును. ఉదార పక్షమువారగు పెంట్లెండు ప్రభువుగారి, కన్న రెట్టిపు పక్షమువారగు ఆంపేథిల్ ప్రభువుగారి, మరి యన్య లెవరయినగాని దేశమునకు స్వయముగ జేయగలిగెడి లాభముగాని నష్టముగాని అల్పాశముగ నుండును. ఈ రహస్యమును గ్రహింపలేక, ప్రజ లనేకులు అధికారవర్గపరిపాలనాఫలితముల కంతకును రాష్ట్రాధికారులు బాధ్యులని తలంచుచుండురు. రాష్ట్రాధికారి తన సలహాదారుల హితము నతిక్రమించి పనిజేసు జాలరు. సూయజ కాలువ దాటకముందే, వీరు తమ సిద్ధాంతములను వదలి, హవలసి యుండును. పెంట్లెండు ప్రభువుగారి పరిపాలనమును విమర్శించునపుడు, పరిపాలనాలోపముల కన్నిటికిని వారే బాధ్యులని తలంచుట ప్రమాదసహితము. పరిపాలనావిధానము మారిన గాని, యీలోపములు రహితములు గానేరవు. అంతవరకును ప్రజల పొగడ్తుగాని, విరసములు గాని యుపయోగపడజాలవు.

పై జెప్పిన కారణములచే, రాష్ట్రపాలకులు స్వయముగ జేయగలిగిన మార్పు లంతగ నుండకున్నను, వారు ప్రజలయెడ మాంబలలో జూపెడి సానుభూతిచేతను, ఆ ద ర ణ వాక్యమువలనను, నిర్బంధముల విధించుటలో జూపెడి నేర్పుచేతను, ప్రశంసకు పాత్రు లగుచుండురు. కార్మికేలు, విల్లింగుడను, హార్డింజ ప్రభువులు మొదలగువారిట్టి వాక్కులములో నారితేనవారగుటచే, ప్రజల మన్ననకు బాత్రు లయిరి. పెంట్లెండు ప్రభువుగారి కిట్టి కొశలము చాల తక్కువ. అధికారుల యుపన్యాసముల కుండెడిమెరుగుపూరిలు వారి యుపన్యాసములలో గానినపుడు, ఉన్నదున్నటుల, మర్మమువిడిచి దెలియజెప్పుట వారి

స్వభావము. అనేకమార్లు వారి వాక్యములు భావప్రేరేతు లగు భారతీయుల కాగ్రహము గలిగించినవి. సామ్రాజ్యవిపరీతదృష్టును, శాసన నిర్మాణ సభాకార్య క్రమము, ఉదకమండలము నందు ముగింపునకు వచ్చుచున్నపుడు, పెంట్లెండు ప్రభువుగా రిచ్చిన యుపన్యాసము, దేశమునందంతటను భావతీవ్రతను గలిగించెను. మీరు దలచు దానికన్న సంస్కరణములు చాలవరకు కొరవడు; రిత్తకోర్కెల గోరకు; ఈ హెచ్చరికను వినక మీరు తీవ్రాందోళనము జరిగించితేరేని నిర్బంధములు విధింపబడుట నిశ్చయ మని, పెంట్లెండు ప్రభువు పలికెను. వీరి వాక్యములు ప్రజాశక్తిములకు విరుద్ధముగ నున్న మాట సత్యమే. సక్రమాందోళనము నడుచుటకు నిర్బంధముల విధించుట యనుచితమే. కాని వారు భావిస్థితిగూర్చి సత్యము బలికిరా లేదా యని మనము యోచింపవలసి యుండును. సంస్కరణములు, ప్రజల కోర్కెలకు మిగుల కొరవడినవి. రాల్ఫ్ బిల్లులు, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగింపనున్నవి. లేనిపోని ఆకర్షణముల జూపి, ప్రజలను పొరబెట్టుటకన్న, ఉన్నదున్నటుల తెలియజెప్పుట, పాలకపాలితుల కుభయులకును శ్రేయస్కరమే. పెంట్లెండు ప్రభువుగారు చెప్పినమాటల జవదాటక, నిర్బంధావాసనీక్షల విధించెను.

పెంట్లెండు ప్రభువుగారి యుత్తరువులకును ఉదారస్వభావులని పేర్కొంచిన ఫెలమ్ముఫర్డు ప్రభువుగారి రాల్ఫ్ బిల్లులకును, భేష మెక్కడనో ప్రాజ్ఞలు గ్రహింపజాలరు. విభజించి, పాలింపమనుమాత్రము సన్న నేడు బుట్టినదిగాదు. చిరకాలము నుండియు ఈ సూత్ర మవలంబింప బడుచునే యున్నది. పెంట్లెండు ప్రభువుగారి కాలములో, బ్రాహ్మణ విద్యోహేద్యమును బయలుదేరి దేశము నంతను కలవరపరిచెను. దాని ఫలితములను నేటికిని అనుభవించుచునే యున్నాము. ఇది యొక రకపు పద్ధతి. “మితవాదులను దరిజేర్చుడు.” ఈ పద్ధతి నేమని పిలువవలయును? ఇది విభజన పద్ధతి గాదా? మితవాదులకన్న నిజమగు రాజభక్తి పరులై యుంకొక యడుగు ముందుకు వేయదలచిన జాతీయ గాదుల నతివాదులని నామంబిడి వారి నన్ని విధము లగు పేరులతో బిలుచు మార్గము పేరేమి? ఉదార భూయిష్టు లనబడు విల్లింగుడను ప్రభువుగారు, అతివాదుల నేలదూపింపవలయును? సామ్రాజ్యశాసననిర్మాణ సభలో రాల్ఫ్ బిల్లులపై చర్చ జరుగుచున్నపుడు, అడుగడుగునకును వికేళంట్లు ప్రభుత్వము మితవాదులను బుజ్జగించుచు, జాతీయవాదులను నిరసించుట ఎట్టి నీతియో గ్రహింపజాలకున్నారము. పెంట్లెండు ప్రభువుగా రయినను, అధికార వర్గపు సామాన్య సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించితే గాని, అన్యథా ప్రవర్తించలేదు. బిసెంటు ప్రభుత్వంబు నిర్బంధావాసము, 559 సం బరు ఉత్తరువు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవిభేదప్రవర్ధనము, విజ్ఞాపనల సనేకములను మాంటాగూవర్గమువారి యెరుట బెట్టుకుండుటయు, మధురకలవరము, పరిపాలనానివేదికము, శాసననిర్మాణసభాకాలమును విస్తరింపజేయుకుండుట, సివిల్ సర్వీసు విజ్ఞాపనము, ఒకదాని వెంట నొకటి చేరి, పెంట్లెండు ప్రభువుగారి పరిపాలనమును కళంకపరచినవి. వీటికిదోషగ, మర్మరహితముగు నుపన్యాసములు భావప్రకర్షమునకు తోడ్పడినవి. అనేకవిషయములలో, పెంట్లెండు ప్రభువుగారు కొంచెము నేర్పు జూపియుండినచో, విరసములకు బదులు పొగడ్తులు వెలువడినవే.

ఈ సంపుటి కార్యవివరణావళిని 27-వ పేజీ వల్ల
చారము వాడు సమాజేతరులు (1) ఎస్. కృష్ణారెడ్డి, రంగారెడ్డి
నారి ఆస్థానమునకు, (2) బా. రా. బి. టి. రంగారెడ్డి, (3)
టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు స్వామి కార్యక్షేత్రమునకు, (4)
ఎస్. కృష్ణకళ్యాణ ఆస్థాన, (5) ఎమ్మెల్యేల వారు, (6) ఎస్.
నర్సిరావు స్వామి కార్యక్షేత్రమునకు, (7) బా. రా.
గోవిందరావు, (8) సి. రా. గో. రామారావుగారు శాసన,
(9) ఎస్. ఆనందరామయ్యగారు, (10) జి. శ్రీనివాసరామయ్య,
(11) సి. వెంకటరంగంరామయ్య, (12) సి. సి. రామారావులు
కెటి గ్రామ కార్యవివరణావళిని సంపుటి స్వయం సేవికా సంఘము

జోలైగల్లులతో రాముబారములకు శరపునిమిత్తము
కాంబుబ్రాహ్మదాస్సు రాంబా గారు సాంఘికవాది క్రాస్టిక్
గారిని మాస్కోవరమున కంపిసి.

బ్రిటిషు నైజాము కొంతనములకు చిరకాలమునుండి కలిగియున్న గాఢమైత్రినిగూర్చి నైజాము గారిపుడు పేర్కొనిరి. ఆ మైత్రిని మరిచివుడు యుద్ధము పరిక్షించినది. దృఢపరమని తెలిసికొనినది. దృఢపరముగ కొనసాగించింది. యుద్ధమారంభమైన వెంటనే నైజాముగారు అమూల్యమగు ప్రతిబంధమును చేసిరి. బ్రిటిషు దొంగతనమువారు మహాదృష్టిమూలము విమర్శించి రక్షణలకును దాదైన్యమున్నగుగాన నలుమార్తెమైన చరిత్రక భరతఖండమునందలి మహామృతీములందరును మ్రోదరాబాదు సంస్థానమునందలి వారును బ్రిటిషువారిపక్షమున నిలువనలెనని నైజాముగారు చేసినప్రతిబంధ ప్రయత్నములయందు నుండిపరి చేసినది. తద్వారగా మర ఆయుధమైత్రి మరల జరపబడినది సంస్థాన కోశమునుండి సామ్రాజ్యసంగతులముందు ధనప్రవాహము జల్లి జరిగింది. అదురుకు తవవుగ సంస్థానమువారు సర్వసహాయముల సేరించిరి. శ్రీచక్రవర్తి నైజాముగారికి కెనకటి విరదమును స్థిరపరచుటయేగాక మరికొన్ని విరదములను గూడ నిర్మూలనల మ్రోదరాబాదు సంస్థాన ప్రభువుగలవైత ప్రపంచమునకు విడిచిమ్రోసి. నైజాము బ్రిటిషు దొంగతనములకుల చిరమైత్రి పరస్పర స్నేహపరమూర్తికములనైన గాఢము కావలెనని నేను కోరుచున్నాను. నిరుడు దీర్ఘిగా మరలమును నాకు కలిగినది ఆ స్నేహము గాఢతరమగుటకు నేను మ్రోదరాబాదుకు రావలెనని కోరిత కాలమునుండి తలంచుచుంటిని నేటి కదియూడేసింది. ఇతరవరులు రాకాలక సోపుటకు యుద్ధ ప్రతిందరలే కారణము. ఇపుడు విజయము కలిగినందున నేను ఆహ్వానము చేసినవెంటనే నామైత్రి స్పష్టపరచుటకు నిశ్చయించి యీ ప్రయాణమును సులభకర్తించి. నాయుదరాబాదు సంస్థానపరిపాలనమును గూర్చి 1918 లో హార్డింజి ప్రభువు గారు చెబువును అన్ని విషయములందునుగూడ సభిర్యుక్తి కలిగిన దని ప్రకటించిరి. ఆభిర్యుక్తి ఆట్లే కొనసాగలదని ఆనించితిని. యుద్ధ మందుల కభ్యంతరి కరమైంది. దావలన చాల ప్రతిష్ఠలులు నిలువబడినవి. (నేను ఈ సంగతి) ర్యుక్తికి చాల ప్రతిష్ఠలులు నిలువబడినవలెనని విని నేను చాల సంతసించితిని. ఈ సమస్యను పరి పూర్తియైతి. కొత్త ప్రాకార్యుధనము సద్దమైంది. రేపు నే నారెండిరి చూడ గోరెదను. ఈ సంస్థానములోని ప్రజల సౌఖ్యభివృద్ధికికోవల్యములు గూడ ప్రారంభించబడి నని వినుటకు సంతసించుచున్నాను సంస్థానపరిపాలనమున ప్రారంభమునుండియు నైజాము గారు స్వయముగ చాల శ్రద్ధ వహించుచుండుట లోకవిదితము. నాకిననుగ్రులకు సహృద్యములుగూడతోడ్పడుచున్నాను మామనర్ ఫరమాకు జుగుగారు రక మీదముండి సంస్థానోచ్చుకులుగా నుండిరి ఆర్. బి. ఆర్. ధాన్య గారు 1911 క తర్వాతమున సర్ జార్జి కానను వాకరుగారి స్థానమున ఆర్థికకాభోద్యోగిగా నియమింపబడి ఆ విషయమున చాల సభిర్యుక్తిని కలుగజేసిరి. వీరిద్దరు నిపుడు పరి చాలియకొనకున్నా రని తెలియుచున్నది. ఈ కదవులకు మరిల నిట్టి సామర్థ్యములు గలవారు లభింతురు గాక యని కోరెదను. నైజాముగారి పరిపాలనమున ప్రజలకు సౌఖ్యమును సంతృప్తియును ప్రజలచుకును గాక. బ్రిటిషు దొంగతనములకుకి వారిపట్ల గౌరవముతోకొనుచును గాక. నైజాముగారు నన్నును నాబార్యులచాల ప్రోత్సహించి మా ఆయుధానోగ్యభివృద్ధిని కోరెనందులకు నేను కాకికృతజ్ఞుడను. నైజాముగారిని సంస్థానములకు ఆయుధానోగ్యభివృద్ధికి కలుగుగాక యని ప్రార్థించుటలో మోరందరును నాకు తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నానని ప్రభువు గారు నడిచిరి.

881; ఆ తరువాత అంక భావనలో ప్రామాణికమును.

At to-day's meeting of the Bangoon Municipal Committee Mr. Campagnac will move that the Committee take immediate steps to prevent overcrowding, that capitalists be asked to construct model coolie barracks in the suburbs, the Committee closed a number of regular lodging houses in the town and exempt the new buildings from all Municipal taxation for at least five years.

F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

Hungarian Crisis.**Untenable Situation.**

LONDON, March 24. The Berlin "Vossische Zeitung's" Budapest correspondent says:—The situation there was untenable even before the "Entente" delivered its note. The demands of the unemployed and communists lately had been most coercive, including the payment of house rent and the selling of food prices. All the Cabinet's concessions were unable to stave off the revolution which was impending. When the "Entente" Note arrived, Count Aradyi seized it as a pretext to represent himself as a friend of the proletariat.

Allied Forces Adequate.

LONDON, March 24. PARIS:—The "Echo de Paris" says:—Two French divisions, several Serbian divisions, and the Rumanian army are in a position to deal with the situation in Hungary.

Food for Hungary.**Removal of Blockade.**

LONDON, March 24. Reuter is informed that the Supreme Economic Council in Paris has unanimously decided in favour of raising the blockade of Austro-Hungary, subject to the approval of the Supreme War Council. This does not affect the question of food regarding which the blockade has ceased to operate and does not necessarily mean that raw materials may be sent to Hungary.

America's Naval Secretary.**Mr. Daniels at Paris.**

LONDON, March 24. Mr. Daniels, the United States Navy Secretary, has arrived in Paris.

Defence of Odessa.**Allied Garrison Adequate to Deal.**

LONDON, March 24. Reuter learns that information received in London indicates that the Allied garrison will defend Odessa against Bolsheviks in case of necessity.

A Bolshevik Army.**Marching on to Lemberg.**

LONDON, March 24. PARIS. A telegram from Zurich says a Bolshevik army of 70,000 commanded by Colonel Georgy and composed mainly of Hungarian and Bulgarian prisoners of war from Russia has crossed the Dniester, south of Lemberg.

It is reported that count Brockdorff-Rantzau is sending the Socialist Krautsky to Moscow to negotiate with the Bolsheviks.

Bavaria Disarming.**Will not Furnish Soldiers for Empire.**

LONDON, March 24. ZURICH.—The Bavarian Foreign Minister has informed the German Government that Bavaria is disarming and will not henceforth furnish soldiers for the Empire.

Captured Submarine Cables.**Question of their Future Status.**

LONDON, March 24. A "communique" from Paris says the Supreme War Council to-day decided the future status of submarine cables captured from the enemy, and adopted the United States proposals concerning powers of the Tethys Commission.

Lord Willingdon.**Received by H. M. the King.**

LONDON, March 16. Lord Willingdon was received by H. M. the King yesterday morning and kissed hands upon his appointment as the Governor of Madras.

A Serious Accident.

RANGOON, March 28. An accident occurred a few days ago which by an extraordinary chance did not prove fatal. An Anglo-Indian named Macfarquhar who went to France with the Burma Labour Corps and was promoted to Lieutenantcy recently returned and was given charge of the postal service between Aungmye, the terminus of the Southern Shan States Railway at Taunggyi. A few nights ago as the mails did not turn up at Taunggyi Macfarquhar with Mr. Boomgardt and Chaffour set out by motor at midnight in search of the missing car. On the way the road passes along the side of the hill, and had a sheer fall of eighty feet unknown to the travellers. The road was strewn with boulders which had fallen on it. After a few miles the car bumped over a big stone but was righted without injury. A couple of minutes later the car struck another boulder and the steering wheel rod snapped in two. The car going over the side of the hill and crushing to the bottom halfway down. Mr. Boomgardt jumped and escaped with a few scratches. When he recovered he called to the others but getting no reply descended to the bottom in the dark, where he found Mr. Macfarquhar lying with his leg broken unable to be moved. Mr. Boomgardt climbed back and got to Taunggyi where he roused the civil Surgeon who turned out at once and with coolies, lights and ropes proceeded to the spot. Mr. Macfarquhar was brought to Taunggyi and had his leg set. The Chauffeur was found to have his leg broken but otherwise not seriously injured. He was also brought to Taunggyi and Mr. Macfarquhar's condition is critical. The car was a complete wreck and how the occupants escaped death is not easily understood.

Benares University.**Principal and Professors at Variance.**

BENARES, March 28. The affairs of the Benares Hindu University are reported to be not quite satisfactory. The Principal's treatment of the staff has led to several complaints, no less than thirty of which have already come to the notice of the Vice-Chancellor. It is understood that senior professors are going up in a body to the Vice-Chancellor to lay before him their grievances against the principal. The Professor of Chemistry is leaving almost immediately. The Honorary Warden has put in his resignation. The boarders indulged in an innocent pantomime during Holi, which was resented by the Principal as a personal caricature and insult. After inquiry they were made to apologise, and one student of the fourth year was disallowed to appear at the final examination, and another student of the sixth year was assaulted by a "chuprassee" under the orders of the Principal.

Another Report.

ALLAHABAD, March 28. According to the "Picnic" reports have reached them which suggest things are not as they should be at the Benares Hindu University. Several complaints are said to have been made which will need to be investigated by the high or authorities of the University and in fact they are informed the Vice-Chancellor is now on his way to Benares to look into the matter. One or two members of the staff of the Central Hindu College are said to have tendered their resignation.

Fresh Disturbances in Cairo.**Cab Drivers Struck Work.**

CAIRO, March 25. The Cab drivers have struck.

Attempt to Storm Government Press.

Fresh disorders have occurred in Cairo, in which military dispersed crowds attempting to storm the Government printing works. Unsuccessful attacks were made upon the Helwan Railway bridges, lines and telegraphs.

Communications Restored.

LONDON, March 24. In the House of Commons at question time, Mr. Harmsworth stated that latest reports showed that railway communication between Cairo and Alexandria and telegraphic communication between Cairo and Tantah, had been restored. Wireless telegraphy was being used between Cairo and Alexandria. Mr. Harmsworth emphasised that Sir Resignald Wingate was remaining in England to afford valuable advice and assistance to the Government who would fully support general Allenby in dealing with the situation. He did not think Sir R. Wingate was in any way superseded.

Zaglouls Party Leaders Summoned.

General Watson summoned the leaders of the Zaglouls party whom he told he held responsible for the excesses, and called on them to exercise their utmost influence to prevent the disturbances. He said that the British army had up to present dealt lightly with the situation, but if disorders did not stop, stronger measures would be necessary. The Leaders protested their innocence, declared that agitation was beyond their control and expressed their anxiety to carry out General Watson's demand.

Trans Atlantic Flight.**Large Machine Under Preparation.**

LONDON, March 24. WASHINGTON. Several huge aeroplanes being prepared for Trans-Atlantic flight which the Navy Department is undertaking shortly. Possibly three machines will take part in flight, on theory that greater the number greater the chances of success.

Polish Ukrainian Armistice.**Allied Commission to Lemberg.**

LONDON, March 25. A telegram from Warsaw dated 23/3 says:—The entente mission is going to Lemberg to try again to arrange the Polish Ukrainian armistice. The military situation at Lemberg has greatly improved since the Poles drove back the Ukrainians from the Sadow wiazia Grodek Railway, but the Ukrainians still surround Lemberg which is being bombarded daily and is very short of food. The Ukrainian troops are mostly commanded by highly paid German artillery officers.

Position of British Mining Industry.**Mr. Bonar Law's Conciliatory Statement.**

LONDON, March 26. At a Conference between the executive of the Miner's Federation and the Government, Mr. Bonar Law in the course of a long conciliatory statement dealing with modifications of Sankey report proposed by Miner's said, the Government was unable to go beyond Mr. Sankey's chief recommendations. Mr. Bonar Law emphasised great benefits accruing to miners if the report was accepted and strike averted and from anticipated fall in the cost of living before the end of the year. Moreover the commission would continue to sit and issue interim reports regarding the betterment of mining conditions. Mr. Smilie replying undertook to submit fully the position to the miners conference on 27/3. He thought that continuation of the commission probably opened a new era which it was possible would do more to bring peace and prosperity to the mining industry than anything hitherto had done.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India" home Department:—The Governor General's Executive Council meets in Dehra Dun on the 10th April.

The Rangoon rice market was closed on 28th owing to the death of a Parsee broker Mr. Khorsedji Buryojee, usually known as Mr. Limjee.

India in Parliament.**Revolver and Pistol Licenses.**

LONDON, March 17. In the House of Commons, replying to Colonel Yate, Mr. Fisher stated that the Secretary of State understood that licenses for revolvers and pistols would be issued in India only in cases of real necessity to approved persons and license fees would be raised.

The Rowlatt Bills.

Replying to Colonel Wedgewood, Mr. Fisher stated that at the request of the Government of India, in November, Mr. Montagu approved the publication of the Rowlatt Bills with a view to their introduction in the Legislative Council. So far as Indian opinion had manifested itself in the Council, Mr. Montagu had no reason to believe that it was opposed to fair consideration by legislature of legislative proposals embodying recommendations of the Rowlatt Committee. Mr. Fisher pointed out that only two members supported the resolution moved in the Legislative Council on the 23 September, favouring postponement of the consideration of the Committee's recommendations.

Question of Gratuities.

Replying to Lieut-Colonel L. Burgoyne, Mr. Fisher stated that Mr. Montagu was in communication with the Government of India regarding gratuities for Indian Services on the same lines as those granted to the British service. Invalided officers would be included in any grant decided upon.

Italian Delegates at Peace Conference.**Report Contradicted.**

LONDON, March 24. PARIS:—The "Temps" is authentically informed that the reported decision of the Italian delegates to withdraw from the Peace Conference, unless Fiume is assigned to Italy is incorrect.

Irish Agitators in America.**Trial of Conspirators.**

LONDON, March 21. NEW YORK:—The Jury deliberated for fifty-four hours in the O'Leary case and then disagreed. Jeremiah O'Leary and seven other Irish agitators and German agents, were indicted last June on a charge of treason by transmitting information to the enemy, destroying piers, docks, and troop transports with bombs, destroying the quicksilver mines, assisting Germany to land an armed expedition in Ireland and other conspiracy in connection with it, also destruction of factories in Great Britain and espionage.

Rhondda Miners Strike.

LONDON, March 24. Nearly 20,000 miners in the Rhondda Valley struck to-day as a protest against Government's non-acceptance of all the demands of the Miners Federation.

British Company Flotations.**License Restrictions Modified.**

LONDON, March 24. In the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that a regulation was being issued exempting from the requirements of treasury licenses all issues by companies established in the United Kingdom where the issuing Companies certified that no part of the proceeds of the issue would be applied for capital purposes outside the United Kingdom, issues outside the United Kingdom would not be permitted except by license. Restrictions would not apply to the rearrangements of existing securities except where the person responsible for repayment resided outside the United Kingdom.

Food Ships Leave Germany.

LONDON, March 24. COPENHAGEN.—Food ships are leaving the principal German ports for Allied ports.

Russian Bolsheviks and France.**Treatment of Mission Members.**

LONDON, March 25. A telegram from Paris says.—Von Matin reports that Russian Bolsheviks asked the Hungarian Soviet Government to hold French Members of the Mission prisoners. With a view to their exchange for the Soviet Mission which the Bolsheviks declare the French detained at Salonika.

Ex-Premier Arrested.

A telegram from Budapest says that the ex-premier Wekerle has been arrested.

Riots in Budapest.

LONDON, March 25. COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says:—It transpires that there was firing in Budapest on Friday and Saturday and many casualties. There was plundering of food shops and Jewellers Shops.

Food Supply For Austrian.**British Missions a Notification.**

LONDON, March 25. A telegram from Vienna says.—the British Mission has notified the Austrian Government that food supply will be materially increased if order is maintained in Vienna.

Entente Mission Interned.

LONDON, March 16. It is reported that all Members of the Entente Mission in Budapest have been interned.

H. E. The Viceroy.

Visit to Hyderabad.

SEUNDERABAD, March 28.
The State Banquet given by His Exalted Highness the Nizam in honour of His Excellency the Viceroy at the Chowmabla Palace last night was a most brilliant function. The Palace and gardens were most beautifully illuminated and presented a wonderful picture. The guests invited numbered about 200, among whom were most of the State officials, nobles, military officers and leading citizens.

H. E. the Nizam's Speech.

His Exalted Highness the Nizam, in proposing the health of the Viceroy, said:—

YOUR EXCELLENCY, LADIES AND GENTLEMEN,—Having had taken pleasure of meeting His Excellency on previous occasions, I feel that in extending to him a cordial and warm welcome to my capital, I am welcoming an honoured and valued friend. Lord Chelmsford is the eighth successive Viceroy whom Hyderabad has had the privilege of receiving since the year 1854. In the speech of my late lamented father delivered on the occasion of a banquet given to the late Earl of Minto in November, 1917, he said: "It is impossible to over-estimate the advantages that result from the ruler of this State making the personal acquaintance of the distinguished representative of His Majesty the King-Emperor." I emphatically endorse this view. To my mind the visit of each successive Viceroy tends to draw more closely together the ties of friendship which have existed from time immemorial between the British Government and the Nizam of Hyderabad. This traditional friendship led to my predecessor earning the title of the "Faithful Ally of the British Government," and by the gracious favour of His Imperial Majesty the King-Emperor, this honourable title has lately been formally conferred on me. I need not say how highly I value and prize this historic title, and here I would take this opportunity of asking the Viceroy to convey to the King-Emperor the assurance of my profound devotion and unwavering loyalty to His Imperial Majesty's person and Throne. It is a fortunate circumstance that His Excellency's welcome visit to my State has taken place very soon after the most successful and victorious termination of the greatest war the world has ever seen. I earnestly hope and pray that from now an enduring peace will be established throughout the world, and that great prosperity and contentment will reign throughout the worldwide British Empire, of which India is one of the brightest jewels in her Crown. None of the long line of distinguished Viceroys, I venture to think, has been fated to bear a heavier burden and that more worthily borne, than the two Viceroy's it has been my privilege to call my personal friends, namely, Lord Hardinge and Lord Chelmsford, and I consider India fortunate that during the past three and a half years of strain and stress of the war and the constitutional reforms, the reins of Government have been held by an English statesman so richly endowed as Lord Chelmsford, with the qualities of courage and confidence, patience and sympathy. Our pleasure on the occasion of the Viceroy's visit is somewhat marred by the absence of Lady Chelmsford in England. We all wish her a safe and speedy return to India. I trust His Excellency will carry away with him the pleasant memories of his short visit to my State. In conclusion it gives me much pleasure to remark on this occasion how cordial and friendly my relations are with my friend Sir Stuart Fraser, the Resident. I will now ask you ladies and gentlemen, to join me in drinking to the health of my distinguished guest, Lord Chelmsford, and I wish to be allowed to couple with my toast the name of Lady Chelmsford though she is absent.

H. E. The Viceroy's Reply.

H. E. the Viceroy then replied. His Excellency said:—Your Exalted Highness, Ladies and Gentlemen,—Your Exalted Highness, has alluded to the close ties of friendship which have existed from time immemorial between the British Government and the Nizam of Hyderabad. The war has tested those ties, has found them firm and has left them stronger than ever. Soon after the outbreak of the war the people of Hyderabad and the Mussalman population of India at a time of perplexity and distress received guidance and encouragement from the measurable manifesto in which Your Exalted Highness enjoined upon your co-religionists to swear not a hair's breadth from their devotion to the British Government, the friend and protector of Islam. Since then our old companionship in arms has been renewed. The State treasure has been poured out for the Empire's needs and every call for assistance has met with an instant and generous response. The formal confirmation to the rulers of Hyderabad of the historic title of the faithful Ally of the British Government as well as the other tokens of His Imperial Majesty's regard which have been conferred upon Your Exalted Highness, make plain to the outward eye the proud record of the Hyderabad State. I have long desired to pay a visit to Your Exalted Highness in your own capital in order that the acquaintance which was formed in Delhi last year, might ripen into personal intimacy, and that the relations which so happily subsisted between the Hyderabad State and the Imperial Government might thus find their counterpart in our mutual friendship and esteem. My war preoccupations as your Exalted Highness is aware, have prevented me from fulfilling this ambition hitherto, but with the coming of victory, I have taken the first opportunity of accepting your cordial invitation in order that I may assure Your Exalted Highness of my friendship and support. As regards the affairs of Hyderabad, Lord Hardinge, when he visited the State in 1913, spoke of the immense and rapid advance which had been made in every direction. There was then good reason to anticipate a period of uninterrupted prosperity and development but the war has necessarily curtailed the activities of the State departments and has compelled the postponement of various important projects. Much has nevertheless been done to improve and beautify this great city during the past few years, and I have read with interest of the completion of the Usman Sagar Dam and the New High Court, both of which I look forward to seeing to-morrow. I have read also of the other undertakings now in progress which have for their object improvement, material and moral, in the condition of life of Your Exalted Highness's subjects. The personal interests which Your Exalted Highness has from the first taken in the administration of the State is a matter of common

knowledge and you have been well served by able and loyal lieutenants. I learn that two of the principal officials are about to retire after long and faithful service to the State namely Nawab Sir Faridoo Jung, who has spent 54 years in devoted service to the Nizams of Hyderabad, and Mr. R. I. R. Glancy, whose able management of the finances since he succeeded Sir George Casson Walker in 1911, has done so much to place the prosperity of the State on a stable foundation. I sincerely hope that Your Exalted Highness may be fortunate enough to find, as their successors, officers equally deserving of your confidence, and that Hyderabad under your guidance may continue to prosper in the contentment of all classes of your subjects and in the honoured esteem of the British Government. It only remains for me to thank Your Exalted Highness for the kind manner in which you have proposed the toast of my health and for your courtesy in coupling with it the name of Lady Chelmsford. Ladies and Gentlemen, I will ask you to join with me in drinking to the prosperity of the Hyderabad State and to the health and fortune of its ruler, our illustrious host.

Marwari Child Murder Case.

Death Sentence Commuted in to Transportation.

BANGALORE, March 28.
In the course of judgment in the Marwari child murder case the Hon. Mr. Cobb remarked:—The murder was an abominable and cold blooded one as I ever recollect coming before me. An innocent and defenceless child had been done to death in circumstances of peculiar treachery and brutality. Were it not for the long delay which has occurred in the disposal of this appeal (due to enquiry into claims as European British Subject of Yessoda Bai) I should have confirmed unhesitatingly the capital sentence pronounced by the lower court. In view, however, of the fact that so long an interval occurred since judgment was delivered, while confirming the finding of the lower court I reduce the sentence in the case of both appellants to transportation for life. I cannot conclude this judgment without uttering a word of protest against the almost criminal practice of allowing young children to go about unprotected and unattended in big cities while carrying valuable jewellery on their persons. While I have every sympathy with the father and mother of the unfortunate little girl who has been so brutally murdered I feel bound to emphasise the fact that they have largely themselves to blame for the sad loss they have sustained. Lastly I desire to say after studying every feature of the case with greatest care that suggestions which apparently were advanced in the lower court against bonafides of police are in my opinion entirely unwarranted on the contrary it is my deliberate opinion that the police officers concerned deserve high credit for the manner in which the very difficult crime had been detected and the offenders brought to justice.

Government of Afghanistan.

Reported Appointment of Chief Secretary.

KARACHI, March 28.
The "Daily Gazette" understands that the new Amir has appointed Mahomed Beg Khan, editor of the chief Kabul news paper to be Chief Secretary to the Government with the title of Nazim Kharija of Kingdom of Afghanistan.

A piece of iron was placed on the railway line near Chandanpukur a station in Howrah Burdwan Railway. This act was noticed by some railway employees and the police were informed and a (Sonthal) named Hena was arrested. Police enquiries go to show that the accused had some previous convictions.

War Indemnity from Germany.

A Resolution on Canada's Claim.

OTTAWA.—In the House of Commons, Mr. Dug Tremblay Member for Entremont, Quebec, moved a resolution that Mr. Borden be instructed to take steps to claim from Germany an indemnity corresponding to Canada's war expenditure or to claim this amount from indemnity which Britain would receive from Germany. Sir Thomas White, the acting Premier, said Canada's claims to indemnity and reparation would be forwarded to Borden and he was certain they would be pressed at the conference like those of other parts of the Empire, but he considered it inadvisable that Mr. Borden's hands should be fettered by the resolution of the Parliament. He added, "I am sure that Britain will desire, as she always has, to act in this matter as in others with most scrupulous sense of justice and even generosity" the resolution was withdrawn.

Situation in Ukraine Obscure.

LONDON, March 25.
At question time, in the House of Commons, Mr. Harmsworth, stated that the situation in Ukraine was obscure but it was reported that Petlura Government had collapsed before the Bolsheviks who had advanced in certain sectors. There was no immediate danger to Odessa which the Allies did not intend to evacuate. (Cheers). The allied forces were under the control of a French commander who was taking the necessary measures to deal with the situation.

Situation Improving.

Mr. Harmsworth stated that there was every indication that general improvement in the situation in Egypt was being maintained. The acting High Commissioner reported that the firm action of the authorities was having due effect and Cairo and Alexandria continued quiet in Behar province, agricultural work appeared to be proceeding normally except in the district between Damanhour and Kafrelzayat but possibly Bedouins. In the western district of that province, might attempt further marauding expeditions.

Surrendered German Merchantmen.

Arrival in British Ports.

LONDON, March 24.
The first surrendered German Merchantment have arrived in British Ports.

The Peace Conference Decision.

Detail of Proceeding Not to be Published.

LONDON, March 25.
PARIS.—24-3 The Peace Conference decided to-day that no details of proceedings might be published except those contained in the communique which did not indicate the date of the next meeting of the Council of Ten. The French diplomats stated that the Council's labours will be continued as private conversations which will not be held at Qual Dorsay. The French newspapers sharply criticise this reported decision.

General Strike in Spain.

Martial Law was Proclaimed.

LONDON, March 25.
MADRID.—A general strike broke out at Barcelona on 23-3 and Martial Law was proclaimed the next day. Martial Law may possibly be extended to whole of Spain.

There were 54 deaths from small-pox in Rangoon last week out of 120 seizures. On Thursday there were 16 seizures and 9 deaths.

Latest Telegrams.

LONDON, March 25.
Replying to the opposition to the Military Service Bill, in the House of Commons, Mr. Churchill said, unless men re-enlisted for two years and upwards, it would be impossible to relieve territorial and other troops in India and elsewhere who ought to have effective relief. (Cheers) The Government must do everything to recreate voluntary army as early as possible. He denied that the army of nine hundred thousand men including ten divisions on the Rhine and four in Great Britain was excessive. We were going to demand reduction of the German army to one hundred thousand and no boy scouts, but Germans were not likely to agree if we unduly reduced our strength. The present state of Europe was one of increasing gravity and perplexity and we must not throw away the results gained by millions of our men during the last four years. (Loud Cheers).

LONDON, March 25.
Telegram from Omsk dated 11-3, State that the Koltchaks Army pierced the enemy front on a width of thirty miles and advanced nearly forty miles along the right bank of the Kama river between already captured towns of Akhansk and Oza. The Red Army was being pursued in three directions and was abandoning large quantities of war stores. Large number of prisoners was taken and three Bolshevik regiment were annihilated. The enemy situation was precarious.

LONDON, March 25.
BERNE.—The Ex-Emperor Karl's journey from Austria was accomplished under protection. The Imperial couple are residing at Chateau Wartegg.

LONDON, March 25.
COPENHAGEN.—A telegram from Budapest says:—The national council, on the motion of the president, has decided to dissolve the Karolyi Party has similarly resolved and decided to support the revolutionary Government.

LONDON, March 25.
In spite of the action of Rhondia strikers who now number twenty-four thousand, the labour situation is hopeful owing to the belief that the Conference between the Government and the miners will secure the final settlement. Moreover Bromley said yesterday evening that he was optimistic as regards the railway settlement he said to-day's Conference reached general agreement although it was not the final settlement. He was more confident than ever that negotiations would achieve the desired results in a few days.

LONDON, March 25.
PARIS, March 24.—Wilson, Lloyd George, M. Clemenceau, Orlando and Foch to-day deliberated on the question of disembarkation of Polish division at Danzig. The new situation in Hungary renders prompt settlement imperative. The conference has not yet received response from Poles and Ukrainians to allies demands for suspension of hostilities.

LONDON, March 25.
PARIS.—The Conference between President Wilson Mr. Lloyd George, M. Clemenceau and Orlando continued till late in afternoon. No Secretaries or Stenographers were present. It is understood that good progress was made with peace treaty.

LONDON, March 25.
A telegram from Berlin says The British commission has invited the German Government to send financial commission of six persons to Versailles.

LONDON, March 24.
PARIS.—The Supreme Economic Council has fixed the list of commodities which Germany is prohibited from exporting during the armistice. It has also arranged the details regarding the payment of food by exports and has approved the measures giving German fishing vessels greater freedom in their own waters. Hoover is sending consignments of foodstuffs to Hamburg immediately including two shiploads for Czechoslovakia. He is also facilitating shipment of food to Esthonia and Poland.

BEZWADA, March 29.
Babu Bepinchendrapal arrived Bezwada yesterday morning from Nellore he was received by Loyal Leader in evening he was taken in town in grand procession all Classes according hearty enthusiastic welcome at six he delivered stirring address on present situation to cheering audience four thousand people in Rammohan Library. Grounds party left. This morning for Guntur, another lecture of Rowlett Bills will be delivered at Bezwada on Wednesday evening.

(1457) జర్మనీదేశపు రంగుపాడర్లు లేవని ఎంతమాత్రము నిరుత్సాహపడవలదు.

విరోధా, ఆమెకా, జపానదేశముల నంది మాకు రంగుపాడర్లున్నాయని నేరుగా వచ్చుచున్నవి. వట్టు నూలు, ఇమిలేవకపట్టు, తోలా, కాగితం, దారము మొదలయిన వాటికి రంగుపాడర్లు అన్నిరకముల పాడర్లు మాయొద్ద 1 రులి డబ్బాలున్న, పీచులున్న ధర సరసముగా కొరకలవు.

అలిజరైజ్ 20%. చానుపీచులు మావద్ద నన్నది. అలిజరైజ్ సాబున్న, పొటాసున్న స్వయం చేయబడును.

కాకాసివారు యీ క్రింది చిరువామాకు వ్రాయుకోలేదను.

తంజివిలాసము "తామర" పోస్టుకాక్కు నెం. 38.

చారి అందు రాం, మారుగేలు, మధుర.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుతేనే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనియందు. మలేరియా (విష వా) (యజ్వరములకును, విడివిడి విడివిడి వచ్చు జ్వరములకును యెత్తినది. కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యెలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బాత్రిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:-

నకిలు (అటర్ని-అట్-లా) సాంరాట్ పాండు రంగ్ గారు వ్రాసి:- మీయొక్క "జ్వరహరి" జ్వరములను తుడుచుటయందు అమోఘమైన ఔషధమని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిసిందెను. వందల కాల మారంభమందు సార్లెట్టిలో నుండు నా గ్రామములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, హెన్రి పారియొక్క "జ్వరహరి"నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే వీరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

(ప్రతి ఔషధపాత్రలలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెన్రీ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్కే, బాడ్ అందు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమెనీ కార వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company,

15, Armenian Street, Madras.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batla, (India)

Natural Actina Treatment.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batla (India.) (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.

ఇనుప వ్యాపారము

ఈ పద్ధతి స్వీకృతములు, వాస్తవములు నేనుంటున్నాను. అమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలాయి ముల్లకంబీలు. మేటపీసాల్లు, సోల్టర్లు, వాక్ నేనింగు కెండ్రెన్ సామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తెలుగు కాగితము వ్రాసి నోరుతాము.

అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ, (1412) 12, నెంబునాకు వీధి, మదరాసు.

సుందరమయిన కాలెండరు.

1919 నాటి ఆనేకరంగులచే చిత్రవిచిత్రముగ ముద్రించబడినది. అయిపోవుచున్నది. త్వరపడుము. 1-కి 0-8-0, 2-కి 0-5-0, 2-కి 0-8-0, 6-కి 0-14-0, 12-కి 1-8-0. పోస్టజీలేదు. 8 రూ. మా చుండును సీరామాత్రము తీసినవారికి 1టి ఇవారికి. పి. సి. పి. అందుకో, పాండున, గుంటూరు జిల్లా.

తామర తైలము

తామర, తీట్ల, గజ్జీ, మంచుమందు డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రూ. 25. తామర పిక్ విధమైన పురుగుల వలన చర్మమునొడిగినది, వెండ్రుకలలో గాని, లోచనములలో గాని, నోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు. అమ్మకంజనం డిపో, 6, కెంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రప్రతిక సంవత్సరాది సంచికలు.

ఆనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.		
మొదటి సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0
మూడవ	"	1-0-0
నాల్గవ	"	(5)కులు లేవు
ఐదవ	"	1-0-0
ఆడవ	"	1-0-0

ఇందు విరోధా మహాపంగామ చరిత్రము విశేషంకాదు.		
ఏడవ సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1-0-0
ఎనిమిదవ	"	1-0-0
తొమ్మిదవ	"	1-8-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగతుల వివరములు సంతకముగ చిత్రపటములతో ముద్రితములు యున్నది.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా ఉద్యమముల యువ శాస్త్రములు, ఆహ్వాన శభాపత్రముల యువ శాస్త్రములు, వీర్ల చిత్రపటములు, చిత్తు తీర్మానములు సలక్షణముగా చక్కని శైలిలో ముద్రితములతో ముద్రించబడి యున్నది. వెల ప్రతి 1-8 1-8-0

3. ఆంధ్రనర్తక శాస్త్రాల: విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది కీర్తి యిత కట్టమంది రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము వెల 0-4-0

4. ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ, పా. జగన్నాథస్వామి పి. ఎ. గారి విరచితము వెల 0-8-0

5. శారదాంబ.

సంఘమరాచార సంస్కరణమునకు మార్గమిందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ భర్తృహాధిని యను కాటకము వెల 0-4-0

6. శ్రీ రామవిజయము.

ఇది ఏదెంతయు చక్కనికాటకము. కొక శైల వేంకటరాయ వాపు పి. ఎ. గారిచే వ్రాయబడినది వెల 0-8-0

7. అమృతవల్లి.

1-4-0

8. బుద్ధచరిత్రము.

0-8-0

9. కవితత్వ తత్వ విచారము.

కీర్తి యిత కట్టమంది రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారి కృతము వెల 1-8-0

10. తృణకంఠము

0-4-0

11. స్నేహలత

0-4-0

12. ఏక భాషా లిప్తి సతంప

0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ చిత్రమును వెలుపు చిన్ని పాత్రము 0-2-0

14. ఘోకలే చిత్రపటము

0-1-0

(పోస్టుకర్చులు కలుగు.)

చిరునామ:-

ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయము పోస్టుకాక్కు 212 మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యెలాగున గర్భ శోధన గావించును.

1 పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-3 కెల
ర. 2.8-0, 4.0-0.

**శ్రీ జ రు గా రి
లీవరు టానిక్.**

వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలవతికును, అకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విను గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది. నీసా కెల ర. 1-8-0.

కు ల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎరువుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సౌల్యావృత్తి వైట్ 1-3 ర. 2.0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

స్వదేశి కత్తులు

హాల్ గ్రాండు మంగలి కత్తులు 1-2-0
చేబిల్ కత్తులు 1-0-0
కార్కులుతియునది, చాకు అన్ని కలసినది
(ప్రయాణీకుల కెక్కుడుపయోగకరము) 1-8-0
డి. బ్లెడురోగర్పు చాకులు 1-0-0
సింగిల్ బ్లెడుచాకులు 0-6-0
డెస్కు కత్తులు 0-4-0
సింగిల్ బ్లెడు చాకులు (చిల్లరపల్లెలకనులకు) 0-4-0

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
962 లిమిటెడ్,
కంబీవరం.

**స్పెనో ఆ న గా ఏ మి ?
(SPLENOX)**

చాని మారు ఉపయోగించుచున్నారా? ఆ తరహా, జ్వర రిల్లు, కలహారు మొదలైన వాటిని తీవ్రక నశ్యకముగా తొలగిస్తూ, ప్రతిమంచల హెమోగ్లబిన్ దోహదము, 20 అవున్సులబుడ్డి 1-కి రు. 8-0-0.
P. H. Cramer, Vepery, Madras
492 Sole Agent for South India.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీలో నహా నీసా 1-కి కెల 0-5-0
అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము
సువాసనగలిగియుండును.
చిరజీవములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నాడు
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రప్రసంజితమైవట్టిగాని కరగి సోతపోయునట్టి గాని కవనము గురించియు, చిక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేతులు శోణములుగా మన్నట్టి ఇనుపకణ్ణులు ఇంకా వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల ప్రలహా సాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను బుక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటకాదు కోరి కురిగి వానిని ప్రకాలమునా పరధరావేయటానోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

దిలావము:— డి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
సోత ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తిలవలపెట్టె నెం రిజిటర్డ్,
389 మదరాసు

(వై కాట్యూజిట్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాడు.)

Just What I Want!

the PERFUME that CHEERS WHICH IS SOLD BY

F. Hassonally & Co.

Oil of Parastar

31, China Bazaar, MADRAS.

పాశ్యపు వేంకటాచలపద్మజితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. **లక్ష్మీవిలాసరసము:**—లక్ష్మీశలతల ప్లేగు రోగులకు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులై నున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా తనయొద్ద నుండేనేని ప్లేగుకు న్యోత్తమమైన సిద్ధావధము వేంకటాచలపద్మజితులవారి నంతోపాటుగ బల్కుగలక. దినజ్వరము, మూడేర వాల్చర జ్వరములు, నన్ని పాతము మొదలగునవి తప్పుక గుణముగను. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594)

2. **క్రినివాస తెల:**—ప్లేగు గడ్డకును, సంకుల నొప్పి పొపుటకును మంచిమందు. నీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.

3. **వైక్యాన రావనం:**—వీనిని నేనించినప్పటినుండియే మూత్రమున కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీతభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.

4. **బాలసుఖోదయము:**—బిడ్డలకు బుకాని; తియ్యరి మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృతకత్వము, కడు పుష్పియుండుట. ఆకలిలేవండుట మొదలగునవి గుణములు. బిడ్డలు పుష్పిగలవారగుదురు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.

5. **లోకాయుధవార కస్తూరిమాకలు:**—బిడ్డలకు రుతు గుప్ప ముడిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ కారి. మందము, పడికలు, దగ్గు, అజీర్ణము, కీత వారం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, కలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక ననేక రోగములకు గుణములేమును. (801)

280 మాత్రము గు నీసా 0-4-0
రేపాలు కర్చునో 6-8 1-8-0
" " 12-8 2-14-0
" " 25-8 5-5-0

ప్రతి జీవావధములో కూడ అనుపానము తెలుగున కంబబడును.
శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ప్రకటన

లోకప్రసిద్ధి చెందిన బల్లారి సరస సభయొక్క కవులకు ప్రహ్లాది కండిత కే. శుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిలవారిచే వ్రాయబడిన యీ క్రింది నాటకమును విక్రయమునకు సిద్ధ ముగ నున్నది. 542

లవ కుశ } ౧-౦-౦
లంకాదహనము }
విభీషణపట్టాభిషేకం } ౧-౦-౦

శ్రీకృష్ణలీలలు ౧-౦-౦ అచ్చు నున్నది.
కొద్ది రోజులలో తయారగును.
బల్లారి కృష్ణమాచార్యులవారి నాటకములను మాకద్దరవలెను.
హెచ్. ఆర్. చంద్రా లిండు కంపెనీ,
బుక్కు: పెల్లెట్టు పద్దివరపు, గోల్డెన్ స్క్రీటు, బల్లారి